

TÜRKİYE'NİN KIYI VE DENİZ ALANLARI VII. ULUSAL KONGRESİ TÜRKİYE KIYILARI 08 SONUÇ BİLDİRGESİ

27-30 Mayıs 2008, Sheraton Otel, Ankara

- Kıyılarımızın uzunluğu ve çeşitliliğiyle, kıyı alanlarımızda yer alan doğal kaynaklar ve kültürel değerlerden dolayı dünyanın en şanslı ülkelerinden birisi olan ülkemizde bütünleşik kıyı yönetiminin, ülkemizin ekonomik ve kültürel gelişimi, insanlarımızın bugünkü ve gelecekteki varlıklılık durumları ve mutlulukları açısından büyük önem taşıdığı bilincinde olarak;
- 1990'li yıllardan başlayarak, Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi'nin, kimi diğer akademik kurumların ve sivil toplum örgütlerinin çabalarına karşın, ülkemizde bütünleşik kıyı yönetiminin hala gerçekleştirilemediğini görerek, bunun sonucunda ortaya çıkan kıyı alanlarındaki yanlış gelişmelerin ve alan kullanımlarının ve bunların yol açtığı kullanım çelişkilerinin, bir yandan uzun dönemdeki ekonomik gelişmeyi olumsuz etkilediğini, diğer yandan doğal kaynaklara, çevresel ve kültürel değerlere zarar verdiğini üzüntüyle izleyerek;
- Son yıllarda Kıyı Kanununda yapılan ya da yapılmak istenilen değişikliklerin, kıyı ve deniz alanlarımızın korunması, kıyıların ve sahil şeritlerinin Anayasa gereği olarak kamu yararına kullanılması açısından çok önemli sorunlar açacağını, yapılan değişikliklerin kıyıların, sahil şeritlerinin ve hatta su alanlarının kamu yararı dışında yapılaştırılmasını amaçladığını saptayarak, kıyı yönetimini yakından ilgilendiren yasaların Türkiye Büyük Millet Meclisi'ndeki incelemeler ve görüşmeler sırasında yapılan eklemelerle bütünlüklerinin bozulduğunu ve koruma yeteneklerinin azaldığını görerek;
- Ülkemiz kıyı alanlarında; Özel Çevre Koruma Alanları olarak belirlenen alanların içerisinde olsa bile, denizel koruma alanların ilanı ve yönetimi konusunda yasal ve kurumsal düzenlemelerin açık ve yeterli olmadığını, denizel koruma alanlarının oluşturulmasına ve yönetilmesine gerek duyulduğunu görerek;
- T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın Kongreye sağladığı çok önemli desteğin ve işbirliği örneğinin, diğer kamu kuruluşlarının katkı ve katılımları için bir başlangıç oluşturmasını dileyerek; Özel Çevre Koruma Kurumu yanı sıra başta Gazi Üniversitesi Deniz Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi ve TÜBİTAK olmak üzere kongreye destek olan ve katkı sağlayan tüm kurumlara şükranlarımızı sunarak;

Biz, Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları VII. Ulusal Konferansı'na (27-30 Mayıs 2008, Sheraton Oteli, Ankara) katılan ve kıyı yönetimiyle ilgisi olan kamu kuruluşlarını, yerel yönetimleri, üniversite ve araştırma kurumlarını, sivil toplum örgütlerini ve özel sektörü temsil eden toplam 305 katılımcı ve izleyici, aşağıdaki saptamalarımızı ve önerilerimizi kamuoyunun bilgisine sunmakta görüş birliğindeyiz:

1. Son bir kaç yıldır Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Kıyı Kanunu'nda değişiklikler ve yeni düzenlemeler yapılmak istenildiği bilinmektedir. Kıyı Kanunu'nun 1990 yılında çıkartıldığı ve önemli birkaç maddesinin 1992 de değiştirildiği göz önüne alındığında, geçen süredeki uygulamaların oluşturduğu deneyim doğrultusunda iyileştirmeler yapılması yerinde ve gerekli bir yaklaşımdır. Ancak, ülkemiz açısından son derece önem taşıyan bu kanun değiştirilirken

olabildiğince saydam ve katılımcı bir süreç izlenmesi gereklidir. Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi bu değişikliklerin ve yeni düzenlemelerin oluşturulmasında önemli katkılar sağlayabilir.

2. Birleşmiş Milletler Akdeniz Eylem Planı'nın yasal çerçevesini oluşturan Barselona Sözleşmesi kapsamında, Ocak 2008 de kabul edilmiş olan "Akdeniz'de Bütünleşik Kıyı Bölgeleri Yönetimi Protokolü", diğer Akdeniz ülkeleri gibi Türkiye'de de kıyı yönetiminin "bütünleşik" anlayışla gerçekleştirilmesini amaçlamaktadır. Bu uluslararası sözleşmenin gereklerinin yerine getirilmesi için yasal ve yönetsel düzenlemelerin yapılması gündeme alınmalıdır. Sözleşme içeriğinin tanıtılması ve gerekli yasal, yönetsel düzenlemelerin oluşturulması için Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi, Çevre ve Orman Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurumlarıyla işbirliği yapmaya ve destek vermeye hazırdır.
3. Kapsamlı bir araştırma projesinin ürünü olarak 2002 yılında yayımlanmış olan "Türkiye Kıyıları Rüzgar ve Derin Deniz Dalga Atlası", kıyı ve deniz alanlarıyla ilgili çalışmalar yürütenler için çok yararlı bir kaynaktır. Bu proje kapsamında modern aygıtlarla dalga ölçümleri yapılmıştır. Ancak bu ölçümler, projenin 2000 yılında sonuçlanmasından sonra sürdürülememiştir. Kıyı ve deniz araştırmalarında, geliştirme ve uygulamalarında büyük önem taşıyan dalga iklimi üzerine olan bilgilerimizin güncellenmesi ve artırılması için dalga ölçümlerinin, kuzey Akdeniz ülkelerinin birçoğunda olduğu gibi Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulacak bir ölçüm ağıyla yeniden başlatılması ve sürekli biçimde yürütülmesi önem taşımaktadır. Elde edilecek yeni dalga verileri, Rüzgar ve Dalga Atlası'nın yenilenmesi ve geliştirilmesi doğrultusunda da değerli katkılar sağlayacaktır.
4. Bütünleşik Kıyı Yönetimini uygulayabilmek için, ülkemizdeki mevcut yasal ve yönetsel düzenin gözden geçirilmesini ve gerekli yeni düzenlemelerin belirlenmesini amaçlayan çabalar ilgili kamu kurumlarının işbirliğiyle başlatılmalıdır. Bu bağlamda, Avrupa Topluluğu Gökova Projesi ve her ne kadar sektörel bir girişim olsa da, 2007 yılında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen İskenderun ve İzmit Kıyı Alanları Bütünsel Planlama ve Yönetim projeleri, zamanında ortaya konulmuş çok değerli çabalar olarak değerlendirilmektedir.
5. Çevre ve Orman Bakanlığı, Özel Çevre Koruma Kurumu'nun, Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları Yedinci Ulusal Kongresi'ne sağlamış olduğu katkı ve katılım, daha çok sayıda belediye başkanlarının ve diğer kamu görevlilerinin konferansa katılmaları ve güncel kıyı yönetimi sorunlarının tartışılması gibi çok olumlu sonuçlar vermiştir. İlk kez uygulanan bu modelin, iki yıl arayla düzenlenecek olan gelecek yıllardaki kongrelerde de uygulanmaya çalışılması benimsenmiştir. 2010 yılında düzenlenecek olan sekizinci kongre için bir ilgili bakanlığımız ortak düzenleyici olmaya davet edilecektir.
6. Bütünleşik kıyı yönetimimizin ülkemizde oluşturulması için olumlu bir aşamaya geldiğimiz bu günlerde, yerel ve bölgesel yöneticilerimiz başta olmak üzere tüm ilgilileri Kıyı Alanları Yönetimi Türkiye Milli Komitesi çalışmalarına katılmaya ve destek olmaya, ilgili kamu ve diğer kurumları işbirliğine çağırıyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.

KONGRE KATILIMCI İSTATİSTİKLERİ

